

Dues

Un digne cavaller va visitar una exposició de dibuixos originals d'un dels nostres més celebrats il·lustradors, es va enamorar d'una de les peces exhibides i va demanar quin preu tenia. «Quinze» li va dir l'encarregat de la sala. El preu li devia semblar prou mòdic i adequat a les possibilitats de la seva butxaca i va dir que se'l quedava. Però quan, en el moment de formalitzar l'operació, es va treure tres durets del portamonedes i els va allargar, amb tota la naturalitat, a l'encarregat, aquest no va tenir altre remei que desistir del seu laconisme anterior: quan havia dit «quinze» havia volgut dir «quinze mil», sinó que es veu que la crisi econòmica que patim indueix fins i tot a la sobrietat verbal, la qual també es veu que resulta de bon to.

Doncs, ja ho sabem: si volem anar pel món sense que es vegi que acabem de deixar els arpiots o l'aixada al celler de les eines, quan ens diguin «tres» entendrem que ens volen dir «tres mil», i si ens diuen «cent» serà ben clar que es tracta de «cent mil», i acceptarem l'estalvi de saliva que representa l'omissió de la paraula «mil». I si ens diuen «dos», però? Doncs, «dos mil», evidentment. Dos mil què: duros o rals? Perquè ens sembla ben clar que no es tracta pas de pessetes, cas en què, certament, hauria calgut dir «dues mil» o, si es vol, amb l'escurçament imposat per la moda hodierna, «dues».

Es generalment sabut que el numeral *dos* té la forma femenina *dues*. Actualment, però, són molts els qui han acceptat dòcilment la forma única del castellà i prescindeixen sistemàticament d'aquesta forma femenina, tant si es tracta de pessetes com de qualsevol altra cosa que l'exigiria, com és ara, per exemple, les hores del dia. No hi podem fer gran cosa, naturalment. Els que sí que hi poden fer són els locutors de ràdio i de televisió.

Però és gairebé segur, si no segur del tot, que una manera de dir imposada per la moda com la que acabem de comentar, contribueix en una bona mesura a l'eliminació de la forma femenina, diferenciada, *dues*. Aquestes coses sempre solen anar aparellades. Potser, doncs, aquest comentari pot ésser útil a algú.

Que digui, si vol, *quinze* o *noranta*, per *quinze mil* i *noranta-mil*, però que digui, aleshores, *dues*, *vint-i-dues*, *dues-centes*, *dues-centes trenta-dues*, etc.

Albert Jané